A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2024. június 20.*

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – Biocid termékek – Az 528/2012/EU rendelet – 72. cikk – Biocid termékeket tartalmazó fertőtlenítőszer – A reklámozás korlátozása – A »hasonló fordulatok« fogalma – Az emberek és állatok egészségének, valamint a környezetnek a magas szintű védelmére irányuló célkitűzés”

A C-296/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2023. május 10-én érkezett, 2023. április 20-i határozatával terjesztett elő

a **Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV**

és

a **dm-drogerie markt GmbH & Co. KG**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (előadó), A. Kumin és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: N. Emiliou,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV képviseletében C. Rohnke Rechtsanwalt,

– a dm-drogerie markt GmbH & Co. KG képviseletében O. Bludovsky és D. Braunwarth Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

– az észt kormány képviseletében M. Kriisa, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében E. Leftheriotou és A.-E. Vasilopoulou, meghatalmazotti minőségben,

– a litván kormány képviseletében V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében R. Lindenthal és M. Noll-Ehlers, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 167., 1. o.) 72. cikke (3) bekezdése második mondatának az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (a tisztességtelen verseny ellen küzdő egyesület, Németország) (a továbbiakban: ZBUW) és a dm-drogerie markt GmbH & Co. KG (a továbbiakban: dm), egy, Németország egész területén működő drogérialánc között, valamely biocid terméknek a dm reklámjában szereplő leírása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 Az 528/2012 rendelet (1), (3), (53) és (61) preambulumbekezdése értelmében:

„(1) A biocid termékekre szükség van az emberi és az állati egészségre ártalmas szervezetekkel szembeni védekezéshez, valamint a természetes és előállított anyagokat károsító szervezetekkel szembeni védekezéshez. Mindazonáltal a biocid termékek belső tulajdonságaik és felhasználási módjaik miatt kockázatot jelenthetnek az emberekre, az állatokra és a környezetre.

[…]

(3) E rendelet célja, hogy az emberi és az állati egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása mellett javítsa a biocid termékek szabad mozgását az [Európai] Unión belül. Különös figyelmet kell fordítani a lakosság veszélyeztetett csoportjai, például a várandós nők és a gyermekek védelmére. E rendeletnek az elővigyázatosság elvére kell épülnie annak biztosítása érdekében, hogy a hatóanyagok és a biocid termékek gyártása és forgalmazása ne vezessen az emberi vagy az állati egészségre nézve káros, vagy a környezetre nézve elfogadhatatlan hatásokhoz. A biocid termékek kereskedelmét korlátozó akadályok minél

teljesebb felszámolása érdekében szabályokat kell megállapítani a hatóanyagok jóváhagyására, valamint a biocid termékek forgalmazására és felhasználására vonatkozóan, ideértve az engedélyek kölcsönös elismerésére és a párhuzamos kereskedelemre vonatkozó szabályokat is.

[…]

(53) Annak érdekében, hogy a fogyasztók megfelelő információk birtokában hozhassanak döntéseket, továbbá a végrehajtás megkönnyítése és a kezelt árucikkek felhasználására vonatkozó áttekintés biztosítása céljából a kezelt árucikkeket megfelelő módon címkézni kell.

[…]

(61) Az e rendelettel létrehozott rendszer alapvető fontosságú része a biocid termékek kockázatairól és a kockázatkezelési intézkedésekről nyújtott hatékony tájékoztatás. […]”

4 E rendelet „Cél és tárgy” című 1. cikkének (1) bekezdése előírja:

„E rendelet célja a biocid termékek forgalmazására és felhasználására vonatkozó szabályok harmonizálásán keresztül a belső piac működésének javítása, biztosítva eközben mind az emberi és állati egészség, mind pedig a környezet magas szintű védelmét. E rendelet rendelkezései az elővigyázatosság elvére épülnek, az emberek és az állatok egészségének védelme, valamint a környezet megóvása érdekében. Különös figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett csoportok védelmére.”

5 Az említett rendelet „Fogalommeghatározások” című 3. cikkének szövege a következő:

„(1) E rendelet alkalmazásában:

a) »biocid termék«:

– bármely olyan, egy vagy több hatóanyagból álló, egy vagy több hatóanyagot tartalmazó vagy egy vagy több hatóanyagot keletkeztető anyag vagy keverék a felhasználóhoz jutó kiszerelésben, amelynek rendeltetése, hogy károsító szervezeteket a tisztán fizikai vagy mechanikai ráhatáson kívüli bármely módon elpusztítson, elriasszon, ártalmatlanná tegyen, hatásuk kifejtésében megakadályozzon vagy azokkal szemben más gátló hatást fejtsen ki,

– bármely olyan, az első franciabekezdés hatályán kívül eső anyagokból vagy keverékekből előállított anyag vagy keverék, amelynek rendeltetése, hogy károsító szervezeteket a tisztán fizikai vagy mechanikai ráhatáson kívüli bármely módon elpusztítson, elriasszon, ártalmatlanná tegyen, hatásuk kifejtésében megakadályozzon vagy azokkal szemben más gátló hatást fejtsen ki.

Az elsődleges biocid funkcióval rendelkező kezelt árucikkek biocid termékeknek minősülnek.

[…]

y) »reklám«: minden olyan eszköz, amellyel nyomtatott vagy elektronikus formában, illetve egyéb médiumban a biocid termékek eladását ösztönzik vagy felhasználását népszerűsítik;

[…]”

6 Ugyanezen rendeletnek „A biocid termékek forgalmazása és felhasználása” című 17. cikke kimondja:

„(1) Biocid termékeket nem szabad forgalmazni vagy felhasználni az e rendelettel összhangban történő engedélyezés nélkül.

[…]

(5) A biocid termékeket az engedélynek a 22. cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott feltételeit, valamint a 69. cikkben meghatározott címkézési és csomagolási követelményeket betartva kell felhasználni.

A rendeltetésszerű felhasználás a fizikai, biológiai, kémiai és egyéb intézkedések együttesének észszerű alkalmazását foglalja magában, amely által a biocid termékek felhasználása a szükséges minimumra korlátozható, és amelynek keretében sor kerül a megfelelő óvintézkedések meghozatalára.

A tagállamok meghozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a nyilvánosságot megfelelően tájékoztassák a biocid termékek előnyeiről és kockázatairól, valamint azon lehetőségekről, amelyek révén felhasználásuk minimálisra csökkenthető.

[…]”

7 Az 528/2012 rendelet „Tájékoztatás és kommunikáció” című XV. fejezetének „A biocid termékekkel kapcsolatos információk” című 2. szakasza tartalmazza a 69–73. cikket.

8 E rendeletnek „A biocid termékek osztályozása, csomagolása és címkézése” című 69. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az engedélyesek biztosítják, hogy a biocid termékek osztályozására, csomagolására és címkézésére a biocid termék jellemzőinek jóváhagyott összefoglalójával, különösen a 22. cikk (2) bekezdésének i) pontjában említett figyelmeztető mondatokkal és óvintézkedésre vonatkozó mondatokkal összhangban, valamint az [a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i] 1999/45/EK [európai parlamenti és tanácsi] irányelvnek [(HL 1999. L 200., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. kötet, 24. fejezet, 109. o.)], és adott esetben az [anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i] 1272/2008/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendeletnek [(HL 2008. L 353., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 349., 1. o.; HL 2019. L 117., 8. o.)] megfelelően kerüljön sor.

Ezenkívül azokat a termékeket, amelyek élelmiszerrel – beleértve az italokat – vagy takarmánnyal összetéveszthetők, úgy kell csomagolni, hogy az ilyen összetévesztés valószínűsége a lehető legkisebb legyen. A mindenki számára hozzáférhető termékeket úgy kell összeállítani, hogy a fogyasztástól elriasztó összetevőket is tartalmazzanak, és ne legyenek vonzók a gyermekek számára.

(2) Az (1) bekezdés betartásán túl az engedélyesek biztosítják, hogy a címkék ne legyenek félrevezetők a terméknek az ember egészségre, az állati egészségre, illetve a környezetre vonatkozó

kockázatai, illetve hatásossága szempontjából és semmiféleképpen ne tartalmazzák a »kis kockázattal járó biocid termék«, »nem mérgező«, »ártalmatlan«, »természetes«, »környezetbarát«, »állatbarát« és hasonló fordulatokat. […]

[…]”

9 Az 528/2012 rendelet „Reklám” című 72. cikke előírja:

„(1) A biocid termékekre vonatkozó reklámoknak az [1272/2008] rendeletnek való megfelelésen túl tartalmazniuk kell a következő mondatokat: »Biocidok alkalmazásakor ügyeljen a biztonságra! Használat előtt mindig olvassa el a címkét és a használati útmutatót!« A fenti mondatoknak az egész reklámon belül jól megkülönböztethetőnek és olvashatónak kell lenniük.

(2) A reklámozók a fent előírt mondatokban a »biocidok« szót a reklámozott terméktípusra egyértelműen utaló más kifejezéssel is helyettesíthetik.

(3) A biocid termékekre vonatkozó reklámokban nem lehet a termékre az emberi egészséget, az állati egészséget, vagy a környezetet fenyegető kockázat, illetve a termék hatásossága tekintetében megtévesztő módon utalni. Biocid termékre vonatkozó reklámban semmilyen esetben sem szerepelhetnek a »kis kockázattal járó biocid termék«, »nem mérgező«, »ártalmatlan«, »természetes«, »környezetbarát«, »állatbarát« vagy hasonló fordulatok.”

A német jog

10 A 2004. július 3-i Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (a tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény; BGBl. 2004 I, 1414. o.) 3. cikke az alapügyre alkalmazandó változatában előírja a tisztességtelen kereskedelmi magatartások tilalmát.

11 E törvény „Jogsértés” című 3a. §-a értelmében:

„Tisztességtelenül jár el, aki a piaci magatartás gazdasági szereplők érdekében történő szabályozására is irányuló valamely jogszabályt megsért, ha a jogsértés alkalmas arra, hogy érzékelhetően csorbítsa a fogyasztók, a piac egyéb résztvevői vagy a versenytársak érdekeit.”

12 Az említett törvény „Abbahagyás és eltiltás” című 8. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A 3. § vagy a 7. § értelmében vett bármilyen jogellenes kereskedelmi gyakorlat esetén a jogsértő magatartás megszüntetése elrendelésének, illetve a visszaesés kockázatának esetén a jogsértő magatartástól való tartózkodás elrendelésének vagy attól való eltiltásnak lehet helye. […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

13 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a dm a „BioLYTHE” elnevezésű fertőtlenítőszert (a továbbiakban: szóban forgó termék) kínálta eladásra, az interneten is. Az e terméken elhelyezett címkén a termék elnevezése a következő fordulatokat tartalmazta: „Környezetbarát univerzális széles spektrumú fertőtlenítőszer”, „Bőr-, kéz- és felületfertőtlenítés”, „Hatékony a SARS koronavírus ellen”, valamint „Bőrbarát • bio • alkoholmentes”.

14 A ZBUW, mivel úgy vélte, hogy az 528/2012 rendeletben előírt, az érintett piacon tanúsított magatartásra vonatkozó szabályok dm általi állítólagos megsértése miatt tisztességtelen reklámról van szó, keresetet indított a Landgericht Karlsruhe (karlsruhei regionális bíróság, Németország) előtt a dm-nek eredménytelenül küldött felszólítást követően, lényegében arra irányulóan, hogy a bíróság bizonyos kényszerítő intézkedések terhe mellett kötelezze a dm-et a szóban forgó termékre irányuló reklámban vagy e termék címkéjén, annak „Környezetbarát univerzális széles spektrumú fertőtlenítőszerként” és/vagy „bőrbarátként” és/vagy „bioként” történő megjelölésének vagy forgalmazásának abbahagyására.

15 2021. március 25-i ítéletével e bíróság helyt adott e keresetnek.

16 Ezen ítélettel szemben a dm fellebbezést nyújtott be az Oberlandesgericht Karlsruhéhez (karlsruhei regionális felsőbíróság, Németország), amely azt részben megváltoztatta. E bíróság mindenekelőtt megállapította, hogy a szóban forgó termék az 528/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett biocid terméknek minősül, és hogy az e termék címkéjén szereplő vitatott fordulatok, különösen a „bőrbarát” kifejezés az ezen 528/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének y) pontjában meghatározott és az említett rendelet 72. cikkében szabályozott „reklám” fogalma alá tartozik.

17 Az említett bíróság úgy ítélte meg, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatában felsorolt kifejezésekben közös, hogy általános állítás formájában jelentéktelenítik azokat a kockázatokat, amelyeket a biocid termék jelenthet az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, illetve a hatásosságára. Így az e rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalma alá tartoznak a biocid termék kockázataira vonatkozó fordulatok, amelyek, mivel általános jelleggel jelentéktelenítik az említett kockázatokat, összehasonlíthatók az említett rendelkezésben példálózó jelleggel hivatkozott kifejezésekkel.

18 Ebben az összefüggésben ugyanezen bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az érintett termék esetében a dm által használt „bőrbarát” fordulat nem minősül az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében vett „hasonló fordulatnak”. Ez a fordulat ugyanis nem jelentékteleníti a szóban forgó termék kockázatát, hatásait vagy károsító képességét (mint például a „kis kockázattal járó biocid termék”, „nem mérgező”, „ártalmatlan” fordulatok) sem általánosságban, sem konkrétan, ami általánosságban az emberi egészséget, az állati egészséget vagy a környezetet illeti. Az Oberlandesgericht Karlsruhe (karlsruhei regionális felsőbíróság) szerint a „bőrbarát” megjelölés – jóllehet igen általános jelleggel – a szóban forgó terméknek egy meghatározott szervre, nevezetesen az emberi bőrre gyakorolt hatását írja le.

19 A ZBUW felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oberlandesgericht Karlsruhe (karlsruhei regionális felsőbíróság) ezen ítéletével szemben a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország), amely a kérdést előterjesztő bíróság.

20 E bíróság mindenekelőtt úgy véli, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdése második mondatának szövege önmagában nem teszi lehetővé azon kérdés megválaszolását, hogy mit kell az e rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatok” alatt érteni. Úgy véli azonban, hogy az említett rendelkezés célja, valamint e rendelkezésnek az e rendelet 72. cikke (3) bekezdésének első mondatával való kölcsönhatása az Oberlandesgericht Karlsruhe (karlsruhei regionális felsőbíróság) által elfogadott megközelítés mellett szól.

21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatában említett kifejezések tilosak a biocid termékek reklámozásában, függetlenül attól, hogy alkalmasak-e arra, hogy megtévesszék a felhasználót az e termékek által az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre jelentett kockázatok, illetve hatékonyságuk tekintetében. E tekintetben e bíróság az Oberlandesgericht Karlsruhéhez (karlsruhei regionális felsőbíróság) hasonlóan úgy véli, hogy e rendelet nem arra irányul, hogy a biocid termékek reklámozásában pusztán és egyszerűen megtiltsa azokat a fordulatokat, amelyek e kockázatok némelyikének jelenlétére, adott esetben annak jelentőségére vagy hiányára vonatkoznak, függetlenül e fordulatok helytállóságától, amelyet a felhasználó megtévesztésének az említett rendelet 72. cikke (3) bekezdésének első mondata értelmében vett tilalma szempontjából kell értékelni.

22 Így a kérdést előterjesztő bíróság szerint az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata nem zárja ki a biocid termékek reklámozásában az engedélyezett – többek között nem megtévesztő – fordulatokat az olyan konkrét – akár alátámasztott – fordulatok közül, amelyek e termékek kockázatainak hiányára vagy alacsony kockázatára, sőt bizonyos tekintetben pozitív hatásaira utalnak. E bíróság e tekintetben pontosítja, hogy az általános fordulatok legfeljebb csekély információs értékkel bírnak a fogyasztók számára, vagy egyáltalán nem rendelkeznek azzal. Ezzel szemben az említett alátámasztott konkrét fordulatok fontos és hasznos információkkal szolgálnak a fogyasztók számára. Márpedig a fogyasztóknak az információhoz fűződő ezen érdekét integrálni kell abba a sajátos egyensúlyba, amelyet e rendelet a biocid termékek szabad mozgása és az emberek és állatok egészségének, valamint a környezetnek a magas szintű védelmére törekvés között kíván megteremteni.

23 A kérdést előterjesztő bíróság tehát azon a véleményen van, hogy a „hasonló fordulatoknak” az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében vett fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben példaként idézett kifejezések valamennyi közös jellemzője – azaz nemcsak azok jelentéktelenítő tartalma, hanem általános jellege is – meghatározó. Így nem minősül az említett rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatoknak”, amely fordulat kizárólag a biocid termék bizonyos szempontjaira utal, anélkül hogy tagadja az esetleges káros mellékhatások fennállását.

24 Az olyan fertőtlenítőt illetően, mint amilyen a szóban forgó termék, e bíróság megjegyzi, hogy az észszerűen tájékozott és körültekintő átlagos fogyasztó a „bőrbarát” megjelölést csupán a bőr káros mellékhatásainak viszonylagossá tételeként értelmezi. Így e fordulat nem teszi kevésbé kritikussá a fogyasztókat a szóban forgó termék használatát illetően. E közfelfogást megerősíti az 528/2012 rendelet 72. cikke (1) bekezdésének első mondatában előírt címkézési kötelezettség.

25 Végül a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy mivel a ZBUW az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének első mondatában előírt, a felhasználó megtévesztésére vonatkozó tilalom megsértése alapján nem indíthatja meg a szóban forgó terméket „bőrbarátként” megjelölő reklám abbahagyására irányuló keresetet, a jelen ügyben releváns az e rendelet 72. cikke (3) bekezdése második mondatának értelmezése.

26 E körülmények között a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Csak a valamely reklámban szereplő olyan fordulatok minősülnek-e az [528/2012] rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében vett »hasonló fordulatoknak«, amelyek ugyanúgy, mint az e rendelkezésben kifejezetten felsorolt kifejezések, általános módon jelentéktelenítenek a biocid termék tulajdonságait az emberi egészséget, az állati egészséget vagy a környezetet fenyegető kockázat, illetve a termék hatásossága tekintetében, vagy minden olyan kifejezés »hasonló fordulatnak« minősül, amely az emberi egészséget, az állati egészséget vagy a környezetet fenyegető kockázat, illetve a termék hatásossága tekintetében a konkrétan felsorolt kifejezésekéhez hasonló jelentéktelenítő tartalommal bír, de nem feltétlenül bír az azokéhoz hasonló általánosító tartalommal is?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

27 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatát úgy kell-e értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalma magában foglal minden olyan, a biocid termékekre vonatkozó reklámot, amely az említett rendelkezésben említett kifejezésekhez hasonlóan jelentéktelenít azokat a kockázatokat, amelyeket valamely biocid termék jelenthet az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, de nem általános jellegű.

28 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez figyelembe kell venni annak kifejezéseit, szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit, amelynek az részét képezi (2024. március 5-i Défense Active des Amateurs d’Armes és társai ítélet, C-234/21, EU:C:2024:200, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Ami az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének szövegét illeti, e bekezdés az első mondatában előírja, hogy a biocid termékek reklámozása nem utalhat a termékre olyan módon, amely alkalmas arra, hogy megtévessze a felhasználóját a termék emberi egészségre, állati egészségre vagy a környezetre jelentett esetleges kockázatai vagy hatékonysága tekintetében. Az említett bekezdés második mondata pontosítja, hogy mindenesetre a biocid termékre vonatkozó reklámban semmilyen esetben sem szerepelhetnek a „kis kockázattal járó biocid termék”, „nem mérgező”, „ártalmatlan”, „természetes”, „környezetbarát”, „állatbarát” vagy hasonló fordulatok.

30 Ami különösen az e rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalmát illeti, meg kell állapítani, hogy a „hasonló” és a „fordulatok” kifejezéseket az e mondatban felsorolt „kis kockázattal járó biocid termék”, „nem mérgező”, „ártalmatlan”, „természetes”, „környezetbarát” és „állatbarát” kifejezésekre való utalásként használják.

31 Egyrészt e kifejezések szövegéből következik, hogy önmagukban véve ellentmondanak a biocid termékek által az emberekre, az állatokra és a környezetre jelentett kockázatok fennállásának, amint az az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének az (1) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontjából kitűnik, a belső tulajdonságaik és felhasználásuk miatt.

32 Másrészt meg kell állapítani, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdése második mondatának szövege nem tartalmaz olyan utalást, amely szerint a biocid termékek reklámozásában való felhasználás tilalma kizárólag az általános kifejezésekre korlátozódik.

33 Az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdése második mondatának szövegéből tehát az következik, hogy az e rendelkezésben felsorolt kifejezések közös jellege abban áll, hogy jelentéktelenítik azokat a kockázatokat, amelyeket a biocid termékek jelenthetnek az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, illetve hatékonyságuk tekintetében, sőt tagadják e kockázatok fennállását, anélkül azonban, hogy szükségszerűen általános jellegűek lennének.

34 Azon szövegkörnyezetet illetően, amelybe az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata illeszkedik, mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy – amint az e rendelet (61) preambulumbekezdéséből kitűnik – az említett rendelet által létrehozott rendszer egyik alapvető eleme többek között a biocid termékekből eredő kockázatokra vonatkozó információk hatékony közlése. Így a biocid termékek reklámozásának lehetővé kell tennie a fogyasztók számára, hogy megfelelő szintű tájékoztatást kapjanak az e termékek használatával járó kockázatokról annak érdekében, hogy ne becsüljék alá e kockázatokat, és az ilyen termékek vásárlása során tájékozott döntést hozhassanak.

35 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikkének (3) bekezdését a biocid termékek címkézésére vonatkozóan az e rendelet 69. cikkében előírt szabályokkal összefüggésben kell értelmezni. E cikknek az említett rendelet (53) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdéséből ugyanis kitűnik, hogy az ilyen termékek címkézése információkat szolgáltat a fogyasztók számára e termékekről, lehetővé téve számukra, hogy tájékozottan válasszanak, és tartalmaznia kell különösen az 1999/45 irányelvben és az 1272/2008 rendeletben említett veszélyes adatokat és óvintézkedéseket.

36 Végül az 528/2012 rendelet 69. cikkének (2) bekezdése egyetlen mondatban kimondja azt a tilalmat, amely szerint a biocid termékek címkézése nem lehet félrevezető az e termékek által az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre vonatkozó kockázatai, illetve a hatékonyságuk szempontjából, és úgy rendelkezik, hogy a címkézésen semmi esetre sem tüntethetők fel az e rendelet 72. cikkének (3) bekezdésében felsorolt, nyilvánvalóan megtévesztő megjegyzések.

37 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikkének (3) bekezdése a biocid termékek reklámozására vonatkozó olyan általános szabályozást hoz létre, amely az e termékek által az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre jelentett kockázatok megítélését illetően a fogyasztók reakcióján alapul, és amely az említett termékek tényleges kockázatától és tulajdonságaitól függetlenül alkalmazandó.

38 Az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatában említett kifejezések, beleértve a „hasonló fordulatok” kifejezést is, olyan kifejezések példáinak minősülnek, amelyek nyilvánvalóan megtévesztők az említett kockázatok tekintetében, és ezért e rendelet 72. cikkének (3) bekezdése értelmében tilos a biocid termékek reklámozásában való használatuk.

39 Ebből következik, hogy ami az e rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatában említett kifejezések állítólagos általános jellegének relevanciáját illeti, mind az általános, mind a konkrét megjelölés nyilvánvalóan félrevezetheti a felhasználót a biocid termékek használatához kapcsolódó kockázatok tekintetében, minimálisra csökkentve azokat a kockázatokat, amelyeket e

biocid termékek az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre jelenthetnek, vagy akár e kockázatok fennállását tagadva, így az ilyen általános jelleg nem lehet releváns annak meghatározásakor, hogy a biocid termékre vonatkozó fordulat az ugyanezen rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalma alá tartozik-e.

40 Ami az 528/2012 rendelet célját illeti, amint az az e rendelet (3) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, e rendelet célja a biocid termékek forgalmazására és felhasználására vonatkozó szabályok harmonizálásán keresztül a belső piac működésének javítása, biztosítva eközben mind az emberi és állati egészség, mind pedig a környezet magas szintű védelmét, mivel e rendelet rendelkezései az elővigyázatosság elvére épülnek, az emberek és az állatok egészségének védelme, valamint a környezet megóvása érdekében (2021. október 14-i Biofa ítélet, C-29/20, EU:C:2021:843, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az említett rendelet 17. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdéséből kitűnik, hogy a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a nyilvánosságot megfelelően tájékoztassák a biocid termékek előnyeiről és kockázatairól, valamint azon lehetőségekről, amelyek révén felhasználásuk minimálisra csökkenthető.

42 Így az uniós jogalkotó különleges egyensúlyt igyekezett kialakítani a biocid termékek szabad mozgása, valamint az emberi és állati egészség, és a környezet magas szintű védelme között (2023. január 19-i CIHEF és társai ítélet, C-147/21, EU:C:2023:31, 64. pont).

43 Ennek érdekében, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatával az uniós jogalkotó részletesen és teljeskörűen szabályozni kívánta a biocid termékekre vonatkozó reklámokban feltüntethető, az e termékek használatával összefüggő kockázatokra vonatkozó szövegek megfogalmazását, mivel e cikk előírja egy kötelező szöveg feltüntetését, kifejezetten megtilt bizonyos kifejezéseket, és általában tilt minden olyan reklámszöveget, amely alkalmas lehet arra, hogy megtévessze a felhasználókat az ilyen termékek esetleges kockázatait illetően (2023. január 19-i CIHEF és társai ítélet, C-147/21, EU:C:2023:31, 63. pont).

44 E körülmények között meg kell állapítani, hogy – amint az a jelen ítélet 33. pontjából következik – azok a fordulatok, amelyek nem jelentéktelenítik és nem is zárják ki azokat a kockázatokat, amelyeket e biocid termékek jelenthetnek az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, illetve hatékonyságukat illetően, főszabály szerint nem tartoznak a biocid termékek reklámozása során történő felhasználásra vonatkozóan az e rendelet 72. cikkének (3) bekezdésében előírt tilalom hatálya alá.

45 Ezzel szemben nem engedhető meg, hogy e kockázatok jelentéktelenítése, sőt fennállásának tagadása érdekében a biocid termékek esetében olyan reklámmegjelöléseket használjanak, amelyek e termékek kockázatainak hiányára vagy csekély kockázatára vagy bizonyos pozitív hatásaira utalnak. Amint arra az Európai Bizottság az írásbeli észrevételeiben lényegében rámutatott, az ilyen megjelölések elősegíthetik az említett termékek túlzott, gondatlan vagy helytelen használatát, ellentétben azzal a célkitűzéssel, hogy e termékek használatát a lehető legkisebbre csökkentsék.

46 A jelen ügyben az érintett biocid termék reklámjában használt „bőrbarát” kifejezéssel kapcsolatban elegendő megállapítani, hogy az ilyen, a bármilyen kockázatra való félrevezető utalást megakadályozó pozitív mellékhatások viszonylagossá tehetik e termék káros

mellékhatásait, sőt, amint azt a görög kormány és a Bizottság az írásbeli észrevételeiben lényegében állítja, arra enged következtetni, hogy az említett termék akár jótékony is lehet a bőrre nézve. Márpedig az ilyen kifejezés megtévesztő jellegű, amely igazolja a terméknek az 528/2012 rendelet 72. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, ugyanezen termék reklámozásában való használatának tilalmát.

47 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg az a körülmény, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (1) bekezdésének első mondatában előírt kötelező szöveg értelmében a reklámnak világosan és könnyen olvashatóan fel kell tüntetnie, hogy a biocid termékeket körültekintően kell felhasználni, és a címkét és az azokra vonatkozó információkat minden felhasználás előtt el kell olvasni. Amint arra a Bizottság az írásbeli észrevételeiben rámutatott, a címke elolvasása még el is terelheti a fogyasztók figyelmét a címkén szereplő egyéb információktól.

48 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 528/2012 rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalma magában foglal minden olyan, a biocid termékekre vonatkozó reklámot, amely – az említett rendelkezésben említett kifejezésekhez hasonlóan – e termékekre olyan módon utal, amely alkalmas arra, hogy a felhasználót megtévessze az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre gyakorolt lehetséges kockázatok vagy a hatékonyságuk tekintetében, e kockázatokat jelentéktelenítve, vagy akár azok létezését tagadva, anélkül azonban, hogy szükségszerűen általános jelleget öltene.

A költségekről

49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 72. cikke (3) bekezdésének második mondatát

a következőképpen kell értelmezni:

az e rendelkezés értelmében vett „hasonló fordulatok” fogalma magában foglal minden olyan, a biocid termékekre vonatkozó reklámot, amely – az említett rendelkezésben említett kifejezésekhez hasonlóan – e termékekre olyan módon utal, amely alkalmas arra, hogy a felhasználót megtévessze az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre gyakorolt lehetséges kockázatok vagy a hatékonyságuk tekintetében, e kockázatokat jelentéktelenítve, vagy akár azok létezését tagadva, anélkül azonban, hogy szükségszerűen általános jelleget öltene.

Aláírások